

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av promemorian Avtrappat ränteavdrag för vissa lån

Fi2024/00174

1 Sammanfattning

Skatteverket har inga invändningar mot att förslaget genomförs. Skatteverket lämnar dock vissa synpunkter på förslaget.

Synpunkterna gäller förslag till ändringar, förtydliganden m.m.

2 Skatteverkets synpunkter

Skatteverket har inga invändningar mot att förslaget genomförs. Skatteverket lämnar dock följande synpunkter på det remitterade förslaget. Synpunkterna gäller förslag till ändringar, förtydliganden m.m.

2.1 Ränta på lån med säkerhet i bostad (4.2, 8.1)

42 kap. 6 b § IL

I 6 b § första stycket anges följande:

Ränteutgifter för lån som lämnas av kreditinstitut eller kreditgivare med tillstånd enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter ska dras av om

1. lånet har lämnats mot panträtt i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt eller liknande rätt, eller om det är förenat med motsvarande rätt i byggnad som inte hör till fastighet, eller

2. lånet avser finansiering av ny-, till- eller ombyggnad av en byggnad och avsikten är att lånet ska omvandlas till ett sådant lån som avses i 1 när byggnationen är slutförd.

Näringsfastighet eller näringsbostadsrätt som säkerhet? (6 b § första stycket 1)

I författningskommentaren (s. 47) kommenteras första punkten med

Enligt *första punkten* ska räntan dras av om lånet är förenat med panträtt i fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt eller liknande rätt. Räntan får också dras av om lånet är förenat med en motsvarande rätt som panträtt i en byggnad som inte tillhör en fastighet, dvs. en byggnad som är lös egendom. Det som avses är således lån med säkerhet i bostad, fritidsfastighet och liknande fastighet. Även lån med säkerhet i fastigheter belägna i utlandet omfattas. Att ränteutgifter på lån med näringsfastigheter och näringsbostadsrätter som säkerhet inte omfattas följer av 13 kap. 1 § tredje stycket och 41 kap. 1 § andra stycket.

Av 13 kap. 1 § tredje stycket II följer bland annat att en innehavare av en näringsfastighet bedriver näringsverksamhet. Med det följer bland annat att ränteutgifter hänförliga till skuld för att finansiera ett förvärv eller en förbättring av en näringsfastighet eller en näringsbostadsrätt är avdragsgill i inkomstslaget näringsverksamhet (jfr. prop. 1999/2000:2 del 2 s. 157 f.). Att ränteutgifter som är hänförlig till inkomstslaget näringsverksamhet, inte räknas till inkomstslaget kapital följer av 41 kap. 1 § andra stycket II.

Av 13 kap. 1 § tredje stycket II följer även att privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter inte kan ingå i en näringsverksamhet. Utgifter för finansieringen av en privatbostadsfastighet eller en privatbostadsrätt räknas därför inte till inkomstslaget näringsverksamhet.

Skatteverket anser att det inte är avgörande för beskattningen om säkerheten för ett lån är exempelvis en privatbostadsfastighet eller en näringsfastighet. Det är istället vad lånet finansierat (använts till) som är avgörande för om en enskild näringsidkare ska hänföra lånet till inkomstslaget näringsverksamhet eller till inkomstslaget kapital samt dra av utgiftsräntan i inkomstslaget näringsverksamhet eller i inkomstslaget kapital (jfr. 13 kap 1 och 8 §§ II, prop. 1999/2000:2, del 2, s. 157–158 och s. 163–165, prop. 1993/94:50 s. 229, [BFNAR 2006:1 Enskilda näringsidkare som upprättar förenklat årsbokslut punkterna 3.13-3.14 och 3.19](#) samt [BFNAR 2017:3 Årsbokslut punkterna 16.11-16.12](#) och [kommentaren under rubriken Särskilda regler för enskild näringsverksamhet i kap. 7 Finansiella poster m.m.](#)).

Skatteverket ställer sig därför frågande till konklusionen och vad man åsyftar med sista meningen ”Att ränteutgifter på lån med näringsfastigheter och näringsbostadsrätter som säkerhet inte omfattas följer av 13 kap. 1 § tredje stycket och 41 kap. 1 § andra stycket.”

Är avsikten att en näringsfastighet eller en näringsbostadsrätt inte godtas som säkerhet för att avdragsrätt ska föreligga för en ränteutgift i inkomstslaget kapital, för en skuld vars ränta vid beskattningen inte är avdragsgill i inkomstslaget näringsverksamhet?

I förslag till lag framgår inte att den skattemässiga klassificeringen av panten kan innebära att ränteutgiften inte är avdragsgill i inkomstslaget kapital (och inte heller i inkomstslaget näringsverksamhet) trots att exempelvis lånet har lämnats mot panträtt i fast egendom.

I det fall den skattemässiga klassificeringen av panten har betydelse för avdragsrätten i inkomstslaget kapital, i det fall panten är en tillgång i inkomstslaget näringsverksamhet men skulden och därpå belöpande ränta inte är hänförlig till inkomstslaget näringsverksamhet, bör det framgå i lag.

I vart fall anser Skatteverket att vid den fortsatta beredningen bör ett förtydligande ske av vad som närmare avses med skrivningen i författningskommentaren.

Ny- till- och ombyggnad av en byggnad (6 b § första stycket 2)

Av författningskommentaren (s. 47) till 6 b § första stycket 2 framgår bland annat att med ny-, till- och ombyggnad avses detsamma som i 19 kap., dvs. sådana åtgärder som i en näringsverksamhet ska läggas till anskaffningsvärdet och dras av genom årliga värdeminskningsskatt. Reparation och underhåll (normala löpande åtgärder på byggnaden) är inte ny-, till- eller ombyggnad.

Gränsdragningen mellan reparation och underhåll respektive ny-,till-, och ombyggnad har föranlett en rad prövningar i högsta förvaltningsdomstolen. Vad som varit föremål för flertal bedömningar är om utgiften avser reparation eller ombyggnad. Byggnadsarbeten kan även omfatta åtgärder vars utgift för åtgärden får delas upp i en del som är att hänföra till reparation och en annan del som ska hänföras till förbättring (jfr. prop. 1969:100 s. 25).

Vid ombyggnadsarbeten torde det inte vara ovanligt att det finns i vart fall något inslag av utgifter för arbeten som skatterättsligt är att bedöma som reparation och underhåll och inte ombyggnad.

Skatteverket anser att det bör förtydligas vad som gäller beträffande avdragsrätten för ränteutgifter i det fall lån tas för sådana byggnadsarbeten där inte hela utgiften är hänförlig till ny-, till-, och ombyggnad av en byggnad, utan delvis även avser reparation och underhåll. Är ingen del av ränteutgiften på lånet avdragsgillt då?

2.2 Ränta på lån med säkerhet i fordon eller båt (4.3, 8.1)

42 kap. 6 c

I 6 c § första stycket anges

Ränteutgifter för lån som finansierar förvärvet av ett fordon eller en båt ska dras av om

1. säljaren av fordonet eller båten och långivaren är näringsidkare,
2. lånet är förenat med säkerhet i fordonet eller båten, och
3. fordonet eller båten och låntagaren kan identifieras genom uppgifter i kreditavtalet.

Av författningskommentaren (s. 48) framgår

Enligt *första stycket* ska ränteutgifter för lån som finansierar förvärv av ett fordon eller en båt dras av under vissa förutsättningar.

För det första gäller att säljaren och långivaren ska vara näringsidkare (*första punkten*).

Avsikten är att säljaren och långivaren i den aktuella transaktionen ska handla för ändamål som har samband med den egna näringsverksamheten. Därmed avses att säljaren ska vara en näringsidkare som normalt ägnar sig åt försäljning av fordon eller båtar och långivaren ska vara en näringsidkare vars verksamhet är att förmedla lån.

Förutsättningen är således inte uppfylld om en fysisk person förvärvar en personbil av ett byggföretag eller om ett lån till ett fordonsköp lämnas av köparens egna aktiebolag vars verksamhet är IT-tjänster. Försäljning av fordon eller båtar mellan privatpersoner omfattas inte och inte heller lån som lämnas mellan privatpersoner.

Av författningskommentaren framgår således att med ”näringsidkare” avses här näringsidkare i en mer inskränkt betydelse än vad som i IL avses med begreppet näringsidkare - någon som bedriver näringsverksamhet (jfr. prop. 1999/2000:2 s. 513).

Att avsikten är att begreppet näringsidkare i detta sammanhang är inskränkt till att säljaren ska vara en näringsidkare som normalt ägnar sig åt försäljning av fordon eller båtar och långivaren ska vara en näringsidkare vars verksamhet är att förmedla lån är av sådan

betydelse för avdragsrätten att Skatteverket anser att denna avsikt bör framgå direkt av lag och inte enbart i förarbete till lag.

2.3 Räntekompensation (4.6, 8.1)

De föreslagna reglerna kommer att försvåra handeln med obligationer där obligationen inte avser ett lån till bostad, fordon eller båt. Detta då förvärvaren inte längre får något avdrag för den betalda upplupna räntan men blir beskattad för motsvarande ränta när den erhålls vid utbetalningen från obligationen. Skattereglerna kommer genom detta förslag styra handeln med obligationer med upplupen ränta.

Dock införs en förändring för andelar i värdepappersfonder och specialfonder som bara innehåller svenska fordringsrätter där då denna räntedel blir en del av anskaffningsutgiften. Skatteverket anser att det bör motiveras varför dessa fonder enligt förslaget behandlas mer förmånligt än vanliga obligationer som inte avser ett lån till bostad, fordon eller båt.

2.4 Räntor och avgifter som enligt 9 kap. inkomstskattelagen inte får dras av (4.7, 8.1)

Enligt förslaget (s. 5 och 45) ändras 42 kap. 1 § andra stycket första meningen IL på så sätt att hänvisningen till 9 kap., om utgifter som inte får dras av, tas bort. Anledningen torde vara att hänvisningen inte har ansetts nödvändig när den generella avdragsrätten för räntor tas bort (se s. 27 f.).

Meningen omfattar dock - både idag och efter lagändringen - även andra utgifter (för att förvärva och bibehålla inkomster) än ränteutgifter. Även fortsättningsvis kommer vissa regler i 9 kap. att kunna vara tillämpliga på utgifter i inkomstslaget kapital. Det gäller i vart fall 5 §, som hindrar avdrag för utgifter för förvärv av inkomster som inte ska beskattas i Sverige p.g.a. skatteavtal, samt 7 och 8 §§ om vissa utgiftsräntor och avgifter.

För att undvika osäkerhet om huruvida avdragsförbudet i 9 kap. alltså gäller i inkomstslaget kapital bör 42 kap. 1 § andra stycket första meningen IL även fortsättningsvis lyda "Utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster ska dras av som kostnad, om inte något annat anges i detta kapitel eller i 9 eller 60 kap."

3 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket kommer att behöva ändra informationsmaterial till följd av förslaget, vilket kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Förslaget om ett utökat informationslämnande i kontrolluppgift under övergångsperioden innebär att Skatteverket behöver genomföra anpassningar av IT-system och formulär. När förslaget är helt genomfört kan antalet kontrolluppgifter om ränteutgifter som lämnas till myndigheten antas minska. Tillkommande kostnader med anledning av förslaget kan hanteras inom Skatteverkets befintliga ekonomiska ramar.